

Universiteterne og de kunstneriske uddannelsesinstitutioner

ku@ku.dk

au@au.dk

aa@aa.dk

sdu@sdu.dk

cbs@cbs.dk

itu@itu.dk

dtu@dtu.dk

ruc@ruc.dk

info@kadk.dk

a@aarch.dk

dk@designskolenkolding.dk

Justering af engelsksprogede universitets- og diplomingeniøruddannelser - revideret brev

Styrelsen for Forskning og Uddannelse har ved brev af 14. november 2018 til universiteterne og de kunstneriske uddannelsesinstitutioner beskrevet mulighederne for uddannelsesinstitutionerne til at tilpasse tilgangen af engelsksprogede studerende til bachelor- og kandidatuddannelser og til universiteternes udbud af diplomingeniøruddannelser samt til kunstneriske bachelor- og kandidatuddannelser.

Styrelsen er blevet opmærksom på, at brevet af 14. november 2018 indeholder en fejl vedrørende beskrivelsen af reglerne for ændring af sproget på en uddannelses obligatoriske fagelementer. Nærværende brev erstatter derfor brevet af 14. november 2018.

I forbindelse med Uddannelses- og Forskningsministeriets dialog om tilpasning af tilgangen af engelsksprogede studerende til universitetsuddannelser og universiteternes udbud af diplomingeniøruddannelser er der rejst spørgsmål vedrørende mulighederne for omlægning af engelsksprogede uddannelser til dansk, herunder behov for prækvalifikation, varsling af ændrede adgangskrav samt mulighed for mere sprogligt blandede uddannelser.

Mulighed for omlægning til dansksprogede udbud

Der skal ikke ansøges om prækvalifikation, når en eksisterende engelsksproget uddannelse omlægges til dansk – uddannelsesinstitutionerne skal blot orientere Styrelsen for Forskning og Uddannelse herom, jf. § 23, stk. 2, i akkrediteringsbekendtgørelsen.

Omlægningen kan ske til næstkommende optag, så længe der endnu ikke er åbnet for tilmelding til uddannelsen på det tidligere udbudssprog.

Alle studerende på den eksisterende engelsksprogede uddannelse skal have en rimelig mulighed for at færdiggøre deres uddannelse, dvs. de skal have mulighed for at få deres 3 prøvforsøg, og der skal være mulighed for, at de kan gennemføre uddannelsen på den normerede studietid plus minimum et halvt år.

Styrelsen gør opmærksom på, at en engelsksproget kandidatuddannelse som helt klart udgangspunkt ikke kan skifte udbudssprog til dansk, hvis den bacheloruddannelse som giver retskrav til kandidatuddannelsen er engelsksproget. Det skyldes, at en studerendes retskrav ikke kan gøres betinget af, at den studerende består

Styrelsen for Forskning og
Uddannelse

Bredgade 40
1260 København K
Tel. 3544 6200
sfu@ufm.dk
www.ufm.dk

CVR-nr. 1991 8440

Ref.-nr.
19/12218-1

en danskprøve for at blive optaget på den kandidatuddannelse, som den studerende har retskrav på optagelse på.

Mulighed for mere sprogligt blandede udbud

Mulighederne for mere sprogligt blandede uddannelser er ligeledes blevet drøftet på dialogmøderne.

Efter styrelsens hidtidige praksis skal alle obligatoriske fagelementer på en dansksproget uddannelse udbydes på dansk. Styrelsen har dog accepteret, at ét enkelt obligatorisk fagelement udbydes på engelsk.

For at understøtte uddannelsernes relevans for det danske samfund tillader Styrelsen for Forskning og Uddannelse imidlertid, at universiteterne udbyder obligatoriske dansksprogede fagelementer på engelsksprogede bachelor- og kandidatuddannelser. Tilladelsen omfatter også de kunstneriske uddannelsesinstitutioners kunstneriske bachelor- og kandidatuddannelser.

Styrelsen for Forskning og
Uddannelse

For herudover at understøtte universiteternes muligheder for at opretholde et højt niveau af internationalisering ved omlæggelse af engelsksprogede uddannelser til dansk tillader Styrelsen for Forskning og Uddannelse endvidere, at universiteterne udbyder flere obligatoriske engelsksprogede fagelementer på dansksprogede bachelor- og kandidatuddannelser. Tilladelsen omfatter også de kunstneriske uddannelsesinstitutioners kunstneriske bachelor- og kandidatuddannelser.

Den enkelte uddannelse skal dog fortsat have en overordnet sproglig identitet. Hovedparten af en uddannelses fagelementer skal således udbydes på uddannelsens udbudssprog.

Det betyder, at andelen af fagelementer på et andet sprog end uddannelsens udbudssprog kan udgøre op til mindre end halvdelen af uddannelsens fagelementer. Det bemærkes, at valg af undervisningssprog skal ske af faglige eller relevansmæssige grunde. Dette gælder for både dansksprogede og for engelsksprogede uddannelser.

Det er som udgangspunkt uddannelsesinstitutionerne selv, der løbende skal vurdere, om uddannelserne fortsat har en overordnet sproglig identitet. Såfremt dette giver uddannelsesinstitutionen anledning til tvivl, skal uddannelsesinstitutionen dog rette henvendelse til Styrelsen for Forskning og Uddannelse.

I forhold til universiteternes udbud af diplomingeniøruddannelser tillader styrelsen endvidere, at der kan indføres fagelementer på et andet sprog end uddannelsens udbudssprog så længe størstedelen af uddannelsens fagelementer udbydes på uddannelsens udbudssprog.

Da sproget på en uddannelses fagelementer må antages at udgøre en væsentlig forudsætning for de studerendes valg af uddannelse, skal det i optagelsesprocessen være klart for ansøgerne, på hvilket sprog en uddannelse udbydes. Hvis en uddannelsesinstitution vælger at indføre et engelsksproget fagelement, herunder indføre et valgfagselement, hvor der alene kan vælges fag på engelsk, på en uddannelse, hvis fagelementer alene har været udbudt på dansk, og hvor væsentlige dele af pensum ikke hidtil har været på engelsk, skal uddannelsesinstitutionen

derfor fastsætte overgangsregler for de studerende. Dette gælder også for indførelse af fag på dansk på en engelsksproget uddannelse. Der skal ligeledes fastsættes overgangsregler, hvis en uddannelse hidtil har været udbudt med et enkelt fag på et andet sprog end uddannelsens udbudssprog, og uddannelsesinstitutionen ønsker, at 49 procent af uddannelsens fagelementer fremover skal udbydes på et andet sprog end uddannelsens udbudssprog.

Uden for ovennævnte tilfælde bør uddannelsesinstitutionerne endvidere altid overveje behovet for overgangsregler ved ændring af sproget på en uddannelses fagelementer.

Det skal endelig bemærkes, at ovenstående ikke er relevant for uddannelser i et fremmedsprog, f.eks. kandidatuddannelsen i spansk, da undervisning på fremmedsproget på sådanne uddannelser allerede er et naturligt element for at opnå læringsmålene for uddannelsen.

Styrelsen for Forskning og
Uddannelse

Varsling af skærpede adgangskrav og skærpede krav til dansk kundskaber

Indførelse af obligatoriske dansksprogede fagelementer på engelsksprogede bachelor- og kandidatuddannelser samt på kunstneriske bachelor- og kandidatuddannelser vil medføre, at uddannelsesinstitutionen skal sikre, at alle ansøgere vil kunne få et tilstrækkeligt fagligt udbytte af de nye obligatoriske fag på dansk.

Dette kan ske enten ved at indføre Dansk A som adgangskrav, eller ved at uddannelsesinstitutionen benytter sig af muligheden for på baggrund af en konkret, faglig vurdering at kræve, at udenlandske ansøgere eller ansøgere med et udenlandsk adgangsgrundlag senest inden studiestarten skal have bestået studieprøven i dansk eller have dokumenteret tilsvarende kundskaber i dansk.

Styrelsen ændrer bacheloradgangsbekendtgørelsen, således at det bliver muligt at indføre Dansk A som adgangskrav til engelsksprogede bacheloruddannelser og kunstneriske bacheloruddannelser.

For bacheloruddannelser skal skærper af de specifikke adgangskrav normalt varsles med mindst 2 år, før de får virkning, jf. § 4, stk. 3, 2. pkt., i bacheloradgangsbekendtgørelsen. Ved denne sætning forstås, at det således allerede er muligt at indføre et adgangskrav om Dansk A med et varsel på mindre end 2 år. Det samme er gældende for universiteternes udbud af diplomingeniøruddannelser, jf. § 2, stk. 2, i bekendtgørelse om adgang til erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser.

For kandidatuddannelser skal skærper af adgangskrav varsles med mindst 1 år, før de får virkning, jf. § 2, stk. 3, i kandidatadgangsbekendtgørelsen. For at give universiteterne mulighed for at realisere den ønskede justering af optaget i 2019 fraviger Uddannelses- og Forskningsministeriet denne varslingsregel, således at universiteterne kan indføre Dansk A som adgangskrav til kandidatuddannelser for sommeroptaget 2019. Det bemærkes, at fravigelsen ikke gælder for eventuelle ønsker om indførelse af Engelsk A på dansksprogede kandidatuddannelser som følge af ønske om indførelse af obligatoriske engelsksprogede fagelementer på dansksprogede uddannelser. Fravigelsen gælder alene ved indførelse af Dansk A som adgangskrav.

Uddannelsesinstitutionerne kan på baggrund af en konkret, faglig vurdering kræve, at udenlandske ansøgere eller ansøgere med et udenlandsk adgangsgrundlag, der er omfattet af §§ 2 og 2 a i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., senest inden studiestarten skal have bestået studieprøven i dansk eller have dokumenteret tilsvarende kundskaber i dansk, jf. § 8 i bacheloradgangsbekendtgørelsen, § 6 i kandidatadgangsbekendtgørelsen og § 8 i bekendtgørelse om adgang til erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser. Hvis uddannelsesinstitutionerne allerede fra sommeroptaget 2019 begynder at stille krav herom som følge af, at der fra dette optag måtte være indført fagelementer på dansk på en engelsksproget uddannelse, kræver det ikke en varsling.

Alle ansøgere skal tydeligt informeres på uddannelsesinstitutionernes hjemmesider og på optagelse.dk, om de eventuelle ændrede adgangskrav.

Dublering af uddannelser og parallelsproglige linjer

Uddannelsesinstitutionerne kan søge uddannelses- og forskningsministeren om prækvalifikation og godkendelse med henblik på at dublere en eksisterende uddannelse på et nyt udbudssprog. Hvis den fagligt set samme uddannelse udbydes på både dansk og engelsk, kan uddannelsesinstitutionerne fastsætte antallet af studiepladser på de to uddannelser således, at tilgangen til den engelsksprogede uddannelse reduceres, uden at det berører tilgangen til den dansksprogede uddannelse.

Universiteterne har herudover mulighed for at oprette sproglige linjer inden for rammerne af én uddannelse, dvs. udbyde den fagligt set samme uddannelse på f.eks. både dansk og engelsk inden for rammerne af én uddannelse.

Såfremt et universitet ønsker at oprette en sådan ny parallelsproglig linje på en eksisterende bachelor- eller kandidatuddannelse, vil denne nye linje være at betragte som en dublering af en eksisterende uddannelse, hvorfor linjen skal prækvalificeres. Optagelse sker særskilt til den pågældende parallelsproglige linje, og en ansøger til en sådan parallelsproglig linje på engelsk skal derfor ikke opfylde et danskkrav for at blive optaget på den engelsksprogede linje. Dette gælder dog ikke for universiteternes udbud af diplomingeniøruddannelser, hvor universiteterne alene har mulighed for at udbyde den fagligt set samme uddannelse på et nyt udbudssprog, dvs. som en selvstændig uddannelse, ligesom det ikke gælder for kunstneriske bachelor- og kandidatuddannelser.

Med venlig hilsen

Hans Müller Pedersen
Direktør

Styrelsen for Forskning og
Uddannelse